

קול יעקב

זמני השבת באלעד:

הדלקת נרות: 19: 21

צאת שבת: 20: 33

זמן ר"ת: 21: 18

עלון מס' 136 | ד' בתמוז |

תשפ"ג | 3 שנה

מטעמים לשולחן שבת

לחצולות:	לע"נ:	לדפי"ש:
כל	יורם בן	רפאל
משפחת	מרים ~	דוד בן
דרשן	אהובה	אודליה ~
	בת חיה	ישי בן
	~ ניסים	שושנה
	בן יצחק	
	ת.צ.צ.ה.	

ולרפואת כל חולי ישראל

זאת זקת התורה וגו' (במדבר י"ט, ב')

שלנו "זאת חקת התורה". כלומר, אל תשאל שאלות. זה החוק.

רואים אנו את אסף במזמור ע"ג בתהלים, שבהתחלה הוא רוצה כביכול גם להיות כמו הרשעים ומקנא בהם, וכמו שהוא אומר "כי קינאתי בהוללים, שלום רשעים אראה, בעמל אנוש אינמו, אך ריק זיכיתי לבכי וארחץ בניקיון כפי". אבל בסוף המזמור אנו רואים שמשנתית דעתו מן הקצה אל הקצה באומרו "עד אבוא אל מקדשי אל, אבינה לאחריהם". דהיינו, כל זמן שאני מחוץ לבית המדרש ומחוץ לתורה - אני מקנא בהם. אבל רק נכנסתי למקדשי אל, שזה הבית מדרש וזו התורה, "אבינה לאחריהם". ואני, קרבת אלוקים לי טוב. ומה שנשתנה אצלו זה לימוד התורה. כי ברגע שהאדם לומד תורה - כולו משתנה לטובה.

מוכא בגמרא (פסחים קי"ב), כשהיה רבי עקיבא בבית האסורים ביקש ממנו רבי שמעון שילמדו תורה. אמר לו רבי עקיבא 'אני לא מלמד אותך תורה', שזו הייתה שעת סכנה. אמר לו רבי שמעון 'אם אין אתה מלמדני, אני אומר ליוחאי אבא שלי ומוסרך למלכות', עיין שם.

והקשה הרב יוסף יגן שליט"א, אין יתכן שרבי שמעון בר יוחאי אמר לרבו שהוא ימסרהו למלכות אם לא ילמדו תורה? והרי מוסר זו עבירה חמורה מאוד, ולעובר עליה אין חלק לעולם הבא. ותירץ הרב שכך נתכוון רבי שמעון לומר לרבו 'אם אתה לא תלמדני תורה, אני אלך ואדרדר עד שאני עלול להגיע למצב שאפרוק עול ואמסור אותך למלכות'. ואם נשאל למה במידה והאדם לא לומד תורה הוא מידרדר ועלול להגיע למקומות הכי שפלים - על זה עונה הפרשה

הענין טעון גנייה | איין למרוא בתפילה ובקריאת התורה

משל ונמשל

הרהר מעט הצדיק, ואז אמר: "לך לך לשלום, והעסק הראשון שיזדמן לך בדרך, אותו עליך לעשות, וה' יהיה בעזרך".

האיש האמין לדברי הרב ויצא מעורד. בדרכו חזרה עצר בפונדק על אם הדרך כדי לטעום משהו.

קבוצת סוחרים שהסבה על אחד השולחנות, משכה את תשומת ליבו. עד מהרה הבחין כי הללו סוחרי יהלומים, המנהלים עתה מקח וממכר. מתוך

עני מרוד נכנס אל חדרו של הצדיק מאפטא. "רבנו", אמר בקול מתחנן, "עזור לי, בתי היחידה עומדת לפני חתונה, ואין לי מספיק כסף כדי להשיאה!"

"מהו הסכום הדרוש?", שאל הרב.

"אלף רובל", ענה העני.

"וכמה כסף יש לך?" התעניין הרב.

"רובל אחד בלבד", השיב המסכן.

התכוון לקניין במלוא הרצינות, והוא אינו מתכוון לחזור בו מהעסקה.

הסוחר, מתוך ייאוש, הציע לעני כמה עשרות רובלים עבור השטר, אך העני השיב: "אשיב לך את שטר המכירה רק אם תיתן לי אלף רובלים".

"אלף רובלים?!", הזדעק הסוחר, "כיצד אתה מעז לדרוש ממני סכום כזה תמורת גיליון נייר עלוב?"

"אתה יכול להשאיר את הנייר ה'עלוב' בידי", ענה העני.

"בסדר, שהנייר יישאר בידך", אמר הסוחר, אך מיד שמע את אשתו צועקת: "אם כך נלך לרבנות להתגרש".

"איני יכול לשלם סכום כה גדול בעבור פיסת נייר עלובה", אמר הסוחר.

"ואני איני יכולה לחיות עם גוי גמור", השיבה האשה, "או שתשלם לו, או שאנחנו הולכים להתגרש".

נפנה הסוחר אל היהודי וניסה להוריד את המחיר, אך העני עומד על שלו: "אלף רובל, ולא פרוטה אחת פחות, ותחליט מהר כי עלי ללכת".

חכך הסוחר בדעתו ולבסוף שלף את ארנקו והעניק לעני אלף רובלים. רק אז מסר העני לסוחר את שטר המכירה, תוך שהוא משבח את ה' ואת הצדיק מאפטא.

הסוחר ואשתו שאלו את העני לפשר הדבר, וזה סיפר להם את כל הסיפור. האשה אמרה לבעלה שהיא רוצה ללכת אל הצדיק, ואכן בו ביום נסעו לשם.

כשנכנסו, אמרה האשה לצדיק: "שמחה אני מאוד, שעל ידי התגלגלה הזכות להושיע את היהודי הנצרך, אך רצוני לשאול את הרבי: האמנם חלקו של בעלי בעולם הבא שווה אלף רובלים?"

השיב הצדיק: "כאשר מכר בעלך את חלקו לעוה"ב ברובל אחד, לא היה חלק זה שווה אפילו רובל אחד. אך לאחר מכן, כשקנה את חלקו תמורת אלף רובל, וסייע בכך ליהודי להשיא את בתו, חלקו לעוה"ב לא יסולא בפז".

סקרנות קם האיש וקרב אל החבורה כדי להתבונן ביהלומים מקרוב.

אחד הסוחרים הבחין בו ושאל: "מה אתה לוטש עיניים, אולי אתה רוצה לקנות יהלום?"

בהתחלה חשב להשיב בשלילה, אולם משנזכר בדברי הצדיק השיב בחיוב.

"כמה כסף יש לך?", שאל הסוחר.

"רובל אחד", השיב העני, תשובה שגררה פרצי צחוק אדירים מפי כל המסובים.

"רגע, יש לי הצעה גם עבור רובל אחד", אמר הסוחר. "אוכל למכור לך את חלקי לעולם הבא".

מיד הסכים העני, וביקש לערוך שטר מכירה כדת וכדין, כדי שהעסק יהיה שריר וקיים.

הסוחרים התמוגגו מנחת ומיהרו להביא עט ודף. חיש נכתב השטר כשבסופו חתימות העדים. העני מסר לסוחר את הרובל, וקיבל לידו את שטר המכירה.

לקול צחוקם של הסוחרים חזר האיש לשולחנו. באותו רגע נכנסה אשתו של הסוחר, תוך התעניינות מה פשר השמחה הגדולה. כאשר הסוחר סיפר לאשתו איך הצליח למכור "כלום", את העולם הבא שלו, לעני תמים תמורת רובל אחד, אשתו לא צחקה. וכאשר הבחין הסוחר בהבעת פניה של אשתו, גם צחוקו קפא.

"מכרת את חלקך הזעום בעולם הבא בעבור בצע כסף?! ... אתה כמו גוי!!! ... איני רוצה להיות נשואה לגוי! אני רוצה להתגרש... עכשיו הולכים לרבנות! ..."

"אבל... גמגם הבעל, "זה היה בצחוק, רק מהתלה".

"לא!", צעקה האשה, "מכירה עם שטר ועדים אינה מהתלה, איבדת את חלקך לעולם הבא ואנחנו הולכים לרבנות תיכף ומיד!"

"רק רגע", אמר הבעל, בעודו חושב מה לעשות, "הקונה עדיין כאן, אוכל להחזיר לו את כספו ולבטל את המכירה".

כאשר הסוחר ביקש להחזיר את העניין לקדמותו, באומרו שהיה זה סתם מעשה לצון, טען העני שהוא

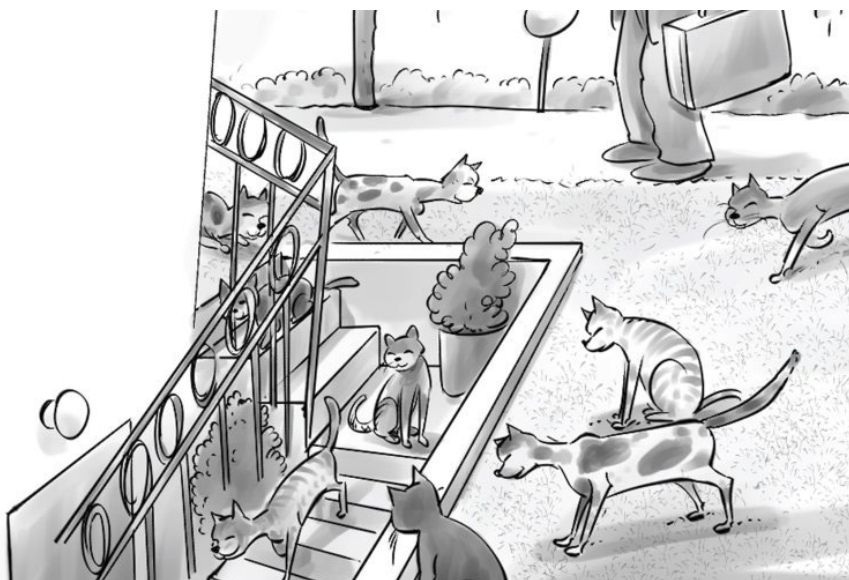
אחת שאלתי

את הגזזשים (במדבר כ"א, ו), לרבות זויות רעות (בעל הטורים)

ונשאלת השאלה, עם מי הצדק? האם יש לשוכרת זכות להשאיר בדירה, או שמא יכול בעל הבית לסלקה?

תשובה: הכלל בשאלות מעין אלו הוא - שיש ללכת אחר מנהג העולם, ולבדוק כיצד היא דרך דיוורם של רב בני האדם, וכנאמר בשלחן ערוך (חו"מ סימן קס"א ס"ה): "אחד מהשתפים בחצר, שבקש להעמיד בחצר בהמה או רחים, או לגדל בה תרנגולים, חברו מעכב עליו. וכן שאר דברים שאין דרך בני המקום לעשותם בחצרותיהם, בכלם השתפים מעכבים זה על זה".

וכלל גדול כתב לנו השלחן ערוך (חו"מ סימן רל"ב ס"ו): "כל שהספימו עליו בני המדינה שהוא מום שמחזירים בו מקח זה, מחזירים. וכל שהספימו עליו שאינו מום, הרי זה אינו מחזיר בו אלא אם פירש, שכל הנושא ונותן סתם, על מנהג המדינה הוא סומך". ונראה שרב בני האדם אינם מוכנים שביתם או חצרם יקפו בכל כף הרבה חתולי רחוב בכל שעות היממה, וזהו

מטרד רציני.

לסיכום: המשכיר רשאי לטעון שהסכם השכירות נחשב כ"מקח טעות", ולדרוש מהזקנה לסלק את החתולים, או לחפש לעצמה מקום מגורים אחר (ויבודאי שראוי שינהג עמה ברגישות, ויסיע לה למצוא מדור המתאים לצרכיה, מבלי לפגוע באף אדם).

מעשה שהיה בזקנה, שלאחר פטירת בעלה הרגישה בדידות נוראה, משום שלא היו לה ילדים ואף לא ידידות, והחלה לעסוק ברוב שעות היום בטפול בתולגי השכונה. הזקנה מאכילה ומשקה את החתולים במסירות, מטילת עמם ודאגת לכל צרכיהם. מטבע הדברים, היא נקשרה מאד לחתולים שהיו ה"ידידים" היחידים שלה.

והנה, ביום מן הימים החליטה האשה לעבור דירה, ומצאה יחידת דיור להשכרה במרתף ביתה של משפחה מסימת בשכונה סמוכה. הזקנה ובעל הבית (המשכיר) חתמו על חוזה לשכירות המרתף למשך שנה, ומיד בפער בניסתה של הזקנה למקום מגוריה החדש, הצטרפו בעקבותיה גם ידידיה, החתולים הרבים...

3

למחרת בבקר, פתח בעל הבית את שער ביתו, וחשכו עיניו כאשר הבחין בגודוד של חתולים... האיש ברח מהיכן הגיעו לכאן כל כף הרבה חתולים, ועד מהרה נודע, כי השוכרת הגלמודה אתראית לקה...

פנה בעל הבית אל הזקנה והודיע לה

נחרצות: "אני מצטער מאד, עליך לסלק מכאן את החתולים, ואם אינך מוכנה, תאלצי לעזב את הבית!"

הזקנה לא עמדה מנגד והשיבה: "החתולים הללו בני תרבות, ואינם אמורים להפריע לאף אחד, אלא רק ממתנים לי בחוץ... לאחר שחתמנו על חוזה השכירות, והעברתי לכם צ'קים למשך שנה, לא תוכלו לסלקני, וגם את ידידי היחידים, החתולים, איני מוכנה בשום אופן לסלק!..."

